

UNDERHÅLLS- OCH FÖRNYELSEPLAN

2014-11-03

En väghållares uppgift är att ansvara för drift och underhåll av en väg, men hur skiljer vi på begreppen *drift* och *underhåll* egentligen.

Drift är en samlad benämning för erforderliga åtgärder som vidtas för att en bro/väg ständigt skall ha de funktionella egenskaper de är utformade och avsedda för. Driftåtgärder saknar bestående värde vid verksamhetsårets slut (ex. vis dammbindning, hyvling o snöröjning).

Underhåll avser åtgärder, vars syfte är att bevara eller återställa en anläggnings ursprungliga och önskade egenskaper.

Ur ekonomisk synpunkt brukar det oftast vara mest rationellt att avsätta mest resurser för det förebyggande underhållet och det är ju här som ”*Underhålls- och förnyelseplanen*” kommer in i bilden.

Strategiskt är det viktigt att ha en långsiktig plan för hur tillgängliga medel kan användas på bästa sätt, både ur ekonomisk och kvalitetsmässig synpunkt.

Vår förening förvaltar en ca 8 km asfalterad väg och ca 15 km grusvägar.

Åtgärder som är aktuella att ingå i planen kan vara följande: Återställande av nytt asfaltslitlager, dikning o utbyte av trummor, bärighetshöjning, grusning, dikesröjning, avverkning av träd i vägområdet etc.

Tillgängliga ekonomiska medel bestämmer för i vilket intervall man kan investera i erforderliga åtgärder. Nedan beskrivs ett förslag på hur en plan kan se ut de närmaste tre åren. För resp år anges vilka belopp (tkr) som bedöms kunna investeras i olika åtgärder.

Åtgärdsår:	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År	År
<u>Löpande underhåll och röjningar</u>						
Kull Johannes området		JA	JA	JA		
Centrala delar runt Hotell - Ripan	JA		JA	JA		
Södra Storhögna	JA	JA		JA		
Utsikten – Solsidan	JA	JA	JA			
Storhognavägen fr. väg 315	JA					
Extra insatser KullJohannesvägar Röjning, dikning, trumbyte, grusning.	JA 150 kkr					
Extra insatser Centrala delar Hotell &Ripan Röjning, dikning, trumbyte, grusning		JA 150 kkr				
Extra insatser S Storhögna Röjning, dikning, trumbyte, grusning			JA 150 kkr			
Extra insatser Utsikten – Solsidan Röjning, dikning, trumbyte, grusning				JA 150 kkr		
Översyn Fjällbjörksvägen		JA				
KullJohannesvägen breddning - exploa- törer i samråd med SVF		Prövas Varje år	Prövas Varje år	Prövas Varje år		

UNDERHÅLLS- OCH FÖRNYELSEPLAN

2014-11-03

2014 har återställningsarbeten genomfört efter kommunens VA projekt i Södra Storhogna. Även om vi har avtal med kommunen ang deras ansvar vid återställningen kommer säkert föreningen att behöva göra vissa insatser. Inte minst efter Fjällbjörksvägen men även i viss utsträckning efter grusvägarna i området. Även Kull-Johannesvägen efter sträckan vid campingen behöver åtgärdas de närmast åren. Bärigheten måste förbättras över myrområdet ca 200 m.

2014 genomfördes ett mindre underhållsarbete på Storhognavägen. SVF får löpande pröva när en större och genomgripande åtgärd behöver genomföras på sträckan Alvägen – Fjällbjörksvägen.

På lite sikt ska exploatörerna enligt avtal med kommunen bredda Kull-Johannesvägen från början av Dalvallens och Solsidans exploateringsområde och ca 1 km upp mot sopbodarna. Vägförbundet kommer ev bistå med viss insats i detta även om huvudansvaret åvilar exploatörerna. Tidsplanen för denna breddning omprövas varje år.

Beläggning bör under normala förhållanden ha en livslängd på 20-30 år, givetvis beroende på trafikmängd, trafikkategori, väggroppens kvalitet etc. En viktig förutsättning är också att det förebyggande beläggningsunderhållet sköts på ett professionellt sätt. Oavsett beläggningstyp, så uppstår sprickor och krackeleringar av olika orsaker och då är det viktigt att man så snart möjligt tätar dessa med bindemedel och stenmaterial (utförs bäst av en beläggningssentreprenör med specialutrustning). Lämpligt intervall kan vara vartannat år om skadorna inte är alltför stora.

Dikning på en grusväg bör utföras med 8-10 års intervall i normalfallet, medan man på det belagda vägnätet bör kunna räkna med 10-15 års intervall.

Trummor kan indelas i tre materialklasser: betong, plåt och plast. Beträffande livslängden så ligger ju plasten väl till (enligt tillverkarna > 100 år), medan plåttrumman kan angripas av aggressivt vatten och rosta sönder. Plåtrören kan dock isoleras, men då blir ju kostnaden genast högre. Betongrör kan vara känsliga för rörelser i väggroppen och beroende på bl a packningen kring rören, kan rörelserna bli av varierande storlek. Risker är således att rören glider isär och funktionen blir nedsatt. För trummor med diameter < 1 m blir plåströren alltmer dominerande, bl a beroende på den snabba läggningen.

Grusning bör kompletteras med kantskärning/grusåtervinning i ett intervall om 3-5 år i ett idealförhållande. Överväg då också huruvida man skall tillföra vanligt slitlagergrus (0-18 mm) eller ett fraktionerat grusmaterial (4-8 mm eller liknande). Det senare alternativet är klart fördelaktigt ekonomiskt sett.